

عنوان مقاله:

بررسی مفهومی و زیبایی شناسی نقش شمس در معماری بقعه شیخ صفی الدین اردبیلی

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی عمران، معماری و مدیریت توسعه شهری در ایران (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

شاهرخ شیدایی - مدرس دانشگاه فنی و حرفه ای رازی، اردبیل، ایران،

پرویز حقی - عضو هیئت علمی دانشگاه فنی و حرفه ای رازی، اردبیل، ایران

نسرین شیدایی - کارشناس ارشد رشته باستان شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

بهروز طاهری - مدرس دانشگاه فنی و حرفه ای رازی، اردبیل، ایران،

خلاصه مقاله:

ساختمان بقعه شیخ صفی الدین اردبیلی یکی از زیباترین بناهای دوران اسلامی است که از حیث معماری و کاشی کاری از شاهکارهای قرن هشتم هجری و بعد از آن محسوب می شود. ساختار این بقعه به گونه ای است که الگوی بسیاری از معماران ابنیه ایرانی بوده و همزمان و یا در دوره های بعد در دیگر بلاد مورد استفاده قرار گرفته است. یکی از تزیینات پر استعمال در این مجموعه، اشکال هندسی است که به فراوانی در قسمت های مختلف آن مشاهده می شود و تقریباً کمتر قسمتی را می توان بدون کاربرد و تزیین نقوش هندسی پیدا کرد. پایه و اساس بخش عمد های از این اشکال، بر انواع مختلف ستاره و شمس و اشکال مشابه آن استوار است که از زیباترین و پیچیده ترین اشکال هندسی در هنر اسلامی و تصویری به شمار می رود. اشکال هندسی متنوعی در مجموعه شیخ صفی به عنوان تزیین استفاده شده اند اما اشکال ستاره ای یا شمس های مختلف پنج پر، شش پر و ... در زمینه های چوب کاری، کاشی کاری، گچ بری و نقاشی بخش قابل توجهی را به خود اختصاص داده اند. نقوش ستاره و شمس در این مجموعه می تواند استعاره از نور الهی باشد که بنیاد عرفان و حکمت مشرق زمین محسوب می شود. شمس نماد کثرت در وحدت و وحدت در کثرت است. کثرت تجلی صفات خداوند است که در این نقش به صورت اشکال کثیر ظهور کرده است که از مرکزی واحد ساطع شده اند.

کلمات کلیدی:

مفاهیم نمادین، بقعه شیخ صفی الدین اردبیلی، تزیینات معماری، نقوش شمس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/846698>

